

Meer afgestudeerden, dezelfde krapte

Het aantal ICT-afgestudeerden in Nederland is sinds 2015 bijna verdrievoudigd.
Toch lukte het in 2024 nog steeds 63% van de bedrijven niet om alle IT-
vacatures te vullen.

Samenvatting

Nederland leverde in 2024 8.710 ICT-afgestudeerden af op bachelor- en masterniveau, tegen 3.101 in 2015. Een stijging van 181% in negen jaar, veel sneller dan de 28% groei van het totale aantal afgestudeerden. Toch bleef het aandeel bedrijven met moeilijk vervulbare IT-vacatures rond de 63%. Meer aanbod uit het onderwijs heeft de krapte dus niet opgelost, en dit rapport laat zien waarom.

Als een markt structureel te weinig mensen heeft, is de gebruikelijke conclusie dat het onderwijs er te weinig aflevert. Voor de Nederlandse IT-markt klopt die conclusie niet.

Het aanbod is bijna verdrievoudigd

Nederland leverde in 2024 8.710 ICT-afgestudeerden af op bachelor- en masterniveau samen. In 2015 waren dat er 3.101. Een stijging van 181% in negen jaar.

Ter vergelijking, over dezelfde periode:

- ICT: van 3.101 naar 8.710, een stijging van 181%
- Techniek: van 10.992 naar 17.052, een stijging van 55%
- Zorg: van 22.631 naar 25.945, een stijging van 15%
- Alle richtingen samen: van 142.439 naar 181.687, een stijging van 28%

ICT groeide dus ruim zes keer zo hard als het onderwijs als geheel. Dit is geen sector die door het onderwijs is genegeerd.

En toch bleef de krapte

In dezelfde periode veranderde er weinig aan de moeite die werkgevers hebben. Van de Nederlandse bedrijven die IT-specialisten zochten, hield 69% moeilijk vervulbare vacatures in 2018, 70% in 2022 en 63% in 2024.

Bijna een verdrievoudiging van de instroom, en het aandeel werkgevers dat vacatures niet gevuld krijgt daalt met zes procentpunt. Dat vraagt om een verklaring.

Waarom meer instroom niet genoeg was

De eerste reden is schaal. Het aantal werkenden in een IT-beroep groeide tussen 2013 en 2025 van 282.000 naar 562.000, een toename van 280.000 mensen. Dat is gemiddeld ruim 23.000 per jaar. De jaarlijkse instroom van 8.710 afgestudeerden staat daar tegenover.

Die twee cijfers zijn niet een op een vergelijkbaar. Niet elke ICT-afgestudeerde gaat in een IT-beroep werken, en een groot deel van de instroom in IT-beroepen komt van mensen die uit een ander vak overstappen. Als orde van grootte blijft het punt staan: zelfs op bijna drie keer de output dekt het onderwijs maar een deel van de groei, nog voordat iemand is vervangen die vertrekt.

De tweede reden is ervaring. Van de werkgevers met moeilijk vervulbare IT-vacatures noemt 41% het ontbreken van relevante werkervaring als reden. Een afgestudeerde lost een vacature waarin drie jaar ervaring wordt gevraagd niet op. Het onderwijs kan geen ervaring afleveren.

De derde reden is dat de vraag is verschoven. Werkgevers zoeken specialisten in cloud, cybersecurity, data en AI. Generieke IT-profielen verliezen terrein. Een opleiding die vier jaar duurt, beweegt trager dan een vraag die per twee jaar verandert.

Nederland levert relatief weinig ICT-afgestudeerden

Ondanks de sterke groei zit Nederland internationaal in de middenmoot. Als aandeel van alle afgestudeerden in 2023:

- Finland 8,3%
- Denemarken 6,1%
- Noorwegen 5,9%
- Duitsland 5,7%
- Nederland 4,6%
- Zweden 4,6%
- Frankrijk 3,9%
- België 2,6%

Finland levert bijna twee keer zo'n groot aandeel als Nederland. Dat is opvallend, want Finland heeft met 1,1% ook de laagste vacaturegraad van deze landen en 43% moeilijk vervulbare IT-vacatures tegen 63% hier. Meer instroom als aandeel van het geheel gaat daar samen met minder krapte.

De volgende vijf jaar zien er anders uit

Hier zit de kanttekening die deze cijfers nodig hebben. De reeks loopt tot 2024 en laat een stijging zien. ING signaleert tegelijk dat de instroom in IT-opleidingen terugloopt.

Dat is geen tegenspraak. Tussen inschrijving en diploma zit drie tot vier jaar, dus een daling in de instroom van nu wordt pas rond 2027 zichtbaar in het aantal afgestudeerden. De cijfers in dit rapport beschrijven het verleden van de pijplijn, niet de toekomst.

Als die daling doorzet, keert de stijging die hier is beschreven om, precies op het moment dat de vergrijzing de vervangingsvraag opdrijft.

Wat dit betekent

- **Wachten op het onderwijs is geen plan.** De instroom verdrievoudigde bijna en de krapte bleef. Er is geen versie van dit probleem waarin het onderwijs het alleen oplost.
- **Het knelpunt zit bij ervaring, niet bij diploma's.** Wie drie jaar ervaring eist, sluit de hele instroom uit en concurreert vervolgens met iedereen om dezelfde kleine groep.
- **Een junior aannemen is een aanbodbeslissing.** Elke werkgever die alleen ervaren mensen aanneemt, verkleint de ervaren laag van over vijf jaar.
- **Kijk naar 2027.** Als de dalende instroom in de opleidingen doorzet, wordt de pijplijn krappere op het moment dat de uitstroom door pensionering piekt.

Verantwoording

De aantallen afgestudeerden komen van Eurostat, dataset educ_uoe_grad02, bachelor- en masterniveau opgeteld, studierichting informatie- en communicatietechnologie, techniek en gezondheidszorg, peiljaren 2015 tot en met 2024. De landenvergelijking gebruikt 2023 omdat dat het laatste jaar is waarvoor alle onderzochte landen rapporteren.

De cijfers over moeilijk vervulbare IT-vacatures komen van Eurostat, dataset isoc_ske_itrcrn2, als aandeel van de bedrijven die daadwerkelijk IT-personeel zochten. Het aantal werkenden in IT-beroepen komt van CBS StatLine. De observatie over teruglopende instroom in IT-opleidingen komt uit de sectoranalyse van ING van april 2026.

Groei, Onderwijs, IT, Alle markten

Bronnen

- Eurostat (educ_uoe_grad02), CC BY 4.0
- Eurostat (isoc_ske_itrcrn2), CC BY 4.0
- CBS StatLine, CC BY 4.0
- ING sectoronderzoek